

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (L. Lavric)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Buhnaci, L. Pruteanu, M. Guzun)

ÎNCHEIERE

12 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Svetlana Filincova
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnariuc,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Belous împotriva Nataliei Culeac privind acordarea accesului pe terenul vecinului, împotriva deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 decembrie 2017 Belous Maria s-a adresat în instanța de judecată, prin intermediul avocatului Rusu Victor cu cerere de chemare în judecată împotriva Nataliei Culeac privind acordarea accesului pe terenul vecinului.

În motivarea acțiunii a indicat că, deține în proprietate terenul cu numărul cadastral xxxxxxx, amplasat în xxxxxx și care se învecinează cu terenul din xxxxxxx, ce aparține Nataliei Culeac.

Luînd în considerare amplasarea casei, nu are acces la terenul său din partea terenului pârîtei, ce face imposibilă întreținerea construcției și spălarea ferestrelor, motiv din care la 16 noiembrie 2017 a expediat pârîtei avizul prin care a solicitat permiterea accesului pe teren pentru a efectua lucrări de întreținere a casei, însă răspuns nu a primit și se află în imposibilitate de a întreține casa pe porțiunea respectivă.

A asigurat că, accesul pe terenul vecin nu va cauza pârîtei careva prejudicii și a exprimat opinia că, prin acțiunile sale Natalia Culeac, luînd în considerare obligația proprietarilor terenurilor vecine de respectare reciprocă, încalcă dreptul său la întreținerea bunului imobil ce-i aparține cu drept de proprietate.

A solicitat reclamanta obligarea Nataliei Culeac, proprietarul terenului cu numărul cadastral xxxxx, situat în xxxxxx, de a-i permite accesul pe teren, pentru întreținerea construcției sale din xxxxxxxx.

Prin hotărârea din 04 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Belous Maria.

S-a obligat Natalia Culeac, proprietar al terenului cu numărul cadastral xxxxxx, situat în xxxxxx, să permită accesul pe terenul său, vecinei Belous Maria, proprietar al terenului cu numărul cadastral xxxxxx, situat în xxxxxxxxxx pentru întreținerea construcției.

Prin decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Natalia Culeac și s-a menținut hotărârea din 04 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că soluția primei instanțe este justă și argumentată, fiind în concordanță cu normele ce guvernează raportul juridic litigios. Instanța de fond a elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, a oferit apreciere justă probelor administrate și a aplicat corect normele de drept material.

Colegiul a menționat că deși dreptul de proprietate este unul dintre drepturile fundamentale și se bucură de protecție pe plan intern și internațional, inviolabilitatea proprietății fiind garantată de lege, totuși dreptul de vecinătate instituie în sarcina proprietarului obligații în raport cu proprietarii bunurilor învecinate, în legătură cu efectuarea și întreținerea unei construcții, plantații sau efectuarea altor lucrări.

Colegiul a constatat imposibilitatea reclamantei de a accede la peretele casei sale din partea vecinului Natalia Culeac, fapt care face imposibilă efectuarea lucrărilor de întreținere a construcției și, deoarece efectuarea acestor lucrări sunt posibile doar de pe terenul învecinat, reclamanta era îndreptățită să solicite accesul pe terenul vecin.

La 19 martie 2019 Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnarcu, a declarat recurs solicitând casarea deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 04 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată, ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit.c) Cod de procedură civilă, și anume instanța a interpretat eronat legea și anume art. 391 alin. (1) Cod civil, conform căruia orice proprietar este obligat ca, după primirea unui aviz scris sau verbal, să permită vecinului accesul pe teritoriul său, după caz, pentru efectuarea și întreținerea unei construcții, plantații și efectuarea unor alte lucrări pe terenul vecin.

În motivarea recursului a indicat că locuința Mariei Belous nu necesită oarecare reparație din exterior, or construcția se află în stare normală, iar lucrările care urmează să le facă reclamanta, pot fi făcute și din interiorul locuinței, nefiind necesară pătrunderea pe terenul său.

Este cert faptul că construcția Mariei Belous este construită ilegal pe terenul său, și a depus cererea în judecată pentru a-i crea incomodități și pentru a o purta pe drumuri, motivul fiind un alt proces de judecată.

De către Belous Maria pe tot parcursul examinării cauzei nu au fost prezentate probe în justificarea necesității întreținerii construcției sau efectuarea altor lucrări pe teren, trimiterea la art.391 alin. (1) Cod civil fiind doar formală, în cazul dat încălcându-se dreptul său de proprietate.

La 12 aprilie 2019 Natalia Culeac a depus cerere suplimentară de recurs, indicând dezacordul cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei. A solicitat casarea deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 04 mai

2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, și rejudecarea cauzei.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 18 ianuarie 2019 (f.d. 100, 110), însă lipsește confirmarea recepționării acesteia.

Prin urmare, recursul declarat de Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnarciuc la 19 martie 2019, se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 13 aprilie 2019, în adresa intimatului Maria Belous a fost expediată copia recursului declarat de Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnarciuc, cu înștiințarea de a depune referință la recurs.

La 14 mai 2019 Maria Belous, reprezentată de avocatul Victor Rusu, a depus referință la cererea de recurs depusă de Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnarciuc, prin care a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiată și menținerea deciziei din 11 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 04 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnarciuc, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnarcu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnarciuc.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Natalia Culeac, reprezentată de avocatul Alexandr Bodnarciuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Svetlana Filincova

Victor Burduh